

BOLESŁAW BŁASZCZUK

ur. 1928; Średni Łan

Miejsce i czas wydarzeń	Sawin, II wojna światowa
Słowa kluczowe	projekt Tajne nauczanie. Cisi bohaterowie, bezpieczeństwo na tajnych kompletach

Pomysły, które maskowały tajne nauczanie, które pozwalały bezpiecznie pracować dla dobra naszej Polski

U kogoś w domu z uczennic czy uczniów mama zorganizowała nam takie dyskretnie przyjęcie, zaraz racuszki usmażyła, i tam lekcje robiliśmy cztery-pięć godzin z przerwami. I podjadaliśmy. Ale to było oficjalnie darcie pierza. Jak chłopak któryś dmuchnął, to pierza na cały pokój [leciały]. Kłopot później był, ale gospodyni wcale się nie gniewała za to. Przychodziły prądkie, to były dziewczyny, uczennice. Chłopcy coś tam pomagali niby –a to była lekcja. No to przedzenie, darcie pierza albo śpiewanie kolęd, uczymy się kolęd, prowadzimy tajne nauczanie tak naprawdę, ale pod pretekstem, że śpiewamy kolędy, bo zbliża się Boże Narodzenie, więc uczymy się kolęd. W razie kontroli –proszę bardzo, kolędy, możemy nawet im zaśpiewać *Wśród nocnej ciszy* czy *Bóg się rodzi*. Łatwiej się było obronić w takim wypadku. Często to babcia takim doradcą była. Szczególnie wtedy, kiedy był mróz, zimno było, a u babci w mieszkaniu ciepło czy u mamy którejś z uczennic, czy u mnie w mieszkaniu. Moja mama, czyli córka mojej babci, też pomagała. Jak było ciepło, to wtedy gdzieś tam na strychu, w stodole przy oczyszczaniu ziemniaków na wiosnę do sadzenia, wygniatanie ziarna prosa, czy tam inne. Różne pomysły mieliśmy do tajnego nauczania, pomysły, które maskowały tajne nauczanie, które pozwalały nam jako tako bezpiecznie pracować dla dobra naszej Polski. Jaki jeszcze cel tajnego nauczania? Nie tylko, żeby na bieżąco wraz ze wzrostem, wraz ze starzeniem się młodzieży zdobywać wiedzę według programu przedwojennego, ale i żeby przygotować się do zawodu jaki nas czeka po wyzwoleniu, przygotować tych ludzi, którzy w czasie wojny nie zostaną zabici, nie zginą, którzy będą żyć i nastąpi wolna Polska. Wtedy łatwiej będzie pomagać Polsce odbudowywać się. Myśmy w czasie okupacji rozumieli mocno znaczenie tej odbudowy, bo przecież już wtedy wiedzieliśmy, ile zniszczeń dokonanych zostało, że trzeba będzie odbudowywać nasz kraj. A będzie potrzebna wiedza, specjaliści –to jeden z głównych celów tajnego nauczania.

Data i miejsce nagrania	2018-06-21
Rozmawiał/a	Piotr Lasota
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"